

Tyresö kommun
Kristin Norrbom
Utredare/Jurist

PM

2020-05-20

Enheten för juridik och utredning
Kommunstyrelseförvaltningen
Tyresö kommun

1 (5)

Till Förvaltningschef BOU

Fråga om ändrad praxis för interkommunal ersättning Stockholm stad

Bakgrund

I en skrivelse daterad 2020-03-16 meddelar utbildningsnämnden i Stockholms stad att nämnden den 12 december 2019 fattade beslut om nya principer för ersättning för så kallade interkommunala elever som tas emot i annan kommun enligt 10 kap. 27 § skollagen ("vårdnadshavarnas önskemål") i förskoleklass, grundskola, grundsärskola, fritidshem och öppen fritidsverksamhet. Beslutet innebär att Stockholms stad avser att gå över till en princip där hemkommunens interkommunala ersättning ska motsvara skolkommunens kostnader för att tillhandahålla utbildningen (*skolkommunens skolpeng*). Detta är en förändring mot den praxis som idag är rådande och som innebär att den kommun som anordnar utbildningen istället får en ersättning som motsvarar den kostnad som hemkommunen hade haft om eleven gått i skola i sin hemkommun (*hemkommunens skolpeng*).

Från och med 1 juli 2020 kommer Stockholms stad att börja tillämpa principen för Stockholms elever i andra kommuner. Från och med den 1 juli kommer således Tyresö kommun att få ersättning från Stockholms stad med Tyresö kommuns skolpeng för de elever som är folkbokförda i Stockholms stad som går i skolan i Tyresö kommun.

Utbildningsnämnden i Stockholms stad har beslutat att principen om att skolkommunen ska få ersättning för den kostnad som det innebär att anordna utbildningen även ska gälla för de elever från andra kommuner som Stockholm tar emot. En planering pågår för hur det ska kunna tillämpas och som tidigast blir detta aktuellt inför höstterminen 2021. Om även denna del genomförs innebär det att Tyresö kommun ska betala Stockholms stads skolpeng för de elever som är folkbokförda i Tyresö som går i skolan i Stockholms stad.

Konsekvenser för Tyresö kommun

Stockholms stads skolpeng är högre än Tyresö kommuns skolpeng. I dagsläget erhåller Tyresö just nu ersättning för elever folkbokförda i Stockholm men som går i skola i Tyresö enligt Stockholms stads skolpeng. Baserat på det faktiska utfallet för de elever detta berör skulle den ekonomiska konsekvensen för Tyresö kommun bli ungefär – 300 000 kronor för juli- december 2020. Helårseffekten blir således ungefär – 600 000 kronor om antalet elever (43 stycken) är det samma. Denna uträkning är för de Stockholmslever som går i skolan i Tyresö. Det finns också elever som är folkbokförda i Tyresö men går i skolan i Stockholm stad. Om även denna del skulle förändras och Tyresö skulle betala ersättning enligt Stockholms stads skolpeng skulle det innebära en kostnadsökning med cirka 63 000 kronor per månad, det vill säga ungefär 750 000 kronor per år om antalet elever (42 stycken) är det samma.

Sammantaget är helårseffekten således ungefär -1 350 000 kronor om båda förändringarna genomförs.

Frågeställningar

Frågeställningen är främst om det är reglerat vilken skolpeng som ska användas och om det är juridiskt korrekt att byta princip?

Därutöver finns ett önskemål om att titta på om det är korrekt att vissa skolor tar ut en högre kostnad än skolpengen, tex kungliga balettakademin, judiska klasser på Vasa real och Adolf Fredrik musikklasser.

Rättsläget

Av skollagen 10 kap. 34 § framgår att en kommun som har en elev från en annan kommun ska ersättas för sina kostnader för elevens utbildning av elevens hemkommun, om elevens skolgång grundar sig på 25 §, 26 § eller 28 § andra stycket. Även i de fall som avses i [27 §](#) ska hemkommunen betala ersättning till den mottagande kommunen. Om kommunerna i ett sådant fall inte kommer överens om annat, ska ersättningen bestämmas med hänsyn till kommunens åtagande och elevens behov *efter samma grunder som hemkommunen tillämpar vid fördelning av resurser till de egna grundskolorna*. Har en elev ett omfattande behov av särskilt stöd, behöver hemkommunen inte lämna bidrag för det särskilda stödet, om betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter uppstår för kommunen.

På Skolverkets hemsida går att läsa följande: En kommun som har tagit emot en elev från en annan kommun i sin skola ska få ersättning för sina kostnader. Det gäller när eleven har särskilda skäl att gå i den andra kommunens skola på grund av egna personliga förhållanden när eleven bara har en årskurs kvar i grundskolan eller grundsärskolan och går kvar trots att grunden för

mottagandet ändrats när en kommun frivilligt tar emot en elev från en annan kommun. Om kommunerna inte kommer överens om något annat ska ersättningsnivån bestämmas utifrån kommunens åtagande och elevens behov. *Man ska utgå från samma grunder som hemkommunen använder när den fördelar resurser till den egna skolan.*

*På JP Skolnet går att läsa följande: Enligt 10 kap. 34 § andra stycket skollagen ska hemkommunen även i de fall som avses i 27 § skollagen – det vill säga när vårdnadshavaren önskar barnets skolgång i mottagande kommunen och mottagande kommun önskar motta eleven – betala ersättning till den mottagande kommunen. Om kommunerna i ett sådant fall inte kommer överens om annat, ska ersättningen bestämmas med hänsyn till kommunens åtagande och elevens behov efter samma grunder som hemkommunen tillämpar vid fördelning av resurser till de egna grundskolorna. Primärt så råder alltså i denna situation avtalsfrihet om ersättningens storlek. *Går det inte att komma överens ska ersättningen bestämmas utifrån vad eleven hade kostat enligt hemkommunens resurstilldelningsystem.* Till skillnad från första stycket där eleven ges en rättighet att mottas i annan kommun, vilket gör att mottagande kommuns ”pris” per elev styr så är det i de fall en kommun frivilligt tar emot en elev för att vårdnadshavarna önskar så hemkommunens ”pris” – om inte annat avtalats – som styr.*

Avstämning har även skett muntligt med skolverkets upplysningstjänst och skoljurist på SKR. Både Skolverket och SKR vittnar om att lagparagrafen är tydlig och att om det inte finns någon överenskommelse betalas ersättning enligt hemkommunens skolpeng. Någon särskild ordning för att avgöra tvister om interkommunal ersättning finns inte i skollagen, utan en tvist om ersättningen får ytterst avgöras av allmän domstol. SKR vittnar om att flera kommuner har hört av sig dit med frågor utifrån Stockholms stads brev.

Slutsatser

Eftersom ingen överenskommelse finns med Stockholms stad är rekommendationen att kontakt tas med Stockholms stad och att vi förmedlar vår inställning- att skolpeng ska betalas enligt hemkommunens skolpeng, oavsett om det är Stockholmsbor som går i skola i Tyresö eller Tyresöbor som går i skola i Stockholm.

Den övriga frågan om ersättning för elever på andra skolor

Vad gäller kungliga balettakademin omfattas de av förordning om dansarutbildning (SFS 2011:7) och där framgår följande:

Bidrag från hemkommunen till en fristående grundskola

11 § I stället för vad som anges i 10 kap. 38 § andra stycket skollagen (2010:800) ska grundbeloppet till en fristående grundskola som anordnar förberedande dansarutbildning bestämmas så att det motsvarar den fristående skolans kostnad för elevens utbildning. Kostnaden ska reduceras med erhållet statsbidrag.

Wasa Real och Adolf Fredrik tillämpar enligt Skolverket de ordinarie reglerna kring interkommunal ersättning så där finns, vad jag kan se, inga undantag.